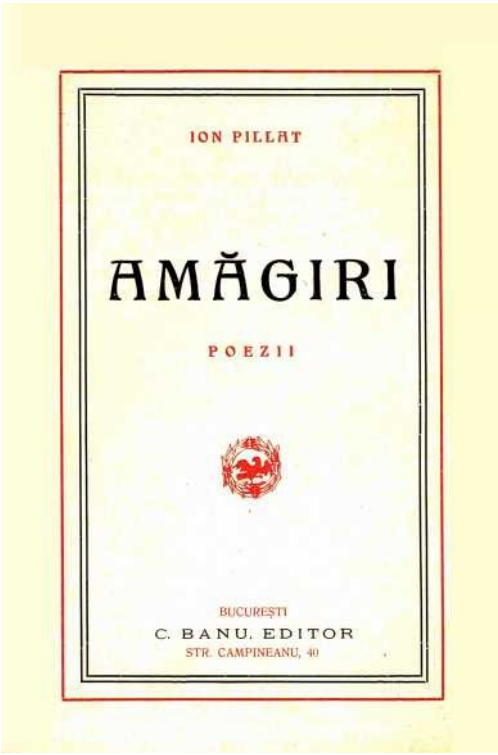

DE HCELHŞ AUTOR
POEZIE:
Visări Păgâne. Cărţile albe. Minerva, 1912.
Eternităţi de-o clipă. Flacăra, 1914.
PROZĂ:
Povestea celui din urmă sfânt. À la belle Édition. Paris, 1912. *(Afară din comerţ).*
Iubita de zăpadă. Tip. Ionescu, 1915.
POEZII
Lui I. Brateş
ION PILLHT
HMfiei – RI
POEZII
BUCUREŞTI
TIPOGRAFIA. FLACĂRA*
C. BANU, EDITOR

STR. CÂMPINEANU, No...

În
Cuprinde înserarea cetatea de cărbune.
În aer catedrala prin nori gonaci pe cer.
În preajma lunii pare un sloi oprit de ger.
Sfidând împărăţia banchizelor nebune.
Jos dorm, înfrânţi de truda silinţelor străbune.
Învinşii să nu vadă cum pe lunarul cer
— Ca albatroşi fantastici din ţările de ger –
Himerele vin noaptea de trai ca să-i răzbune.
Nu va găsi niciuna o inimă, o casă?...
Tăcute taie ceaţa oraşului închis:
Arare câte-una din zbor înalt, se lasă.
— Zadarnic zbori în visul de pene al Himerei.
Şi eşti stăpân o clipă în căzătorul vis.
O, tu, robit de-a pururi de ghearele durerii!

AMĂGIRI

Vino... e ceasul prielnic!
E ceasul când amurgul s-a stins în heleşteie.
Când se podeşte apa lor rece cu cleştar;
Când luna în pustiul tăcutelor alee
Declină printre ramuri spre ultimul pătrar;
Când noaptea se aprinde cu pâlpâiri de rază.
Iluminând dorinţa cu umbra unui vis.
Şi când ninsori de raze prin crengi se estompează
Umbrindu-ne visarea şi dorul nedecis.

E ceasul când, nălucă, pe-a codrilor cărare
Se furişează vântul prin foşnetul de foi.
Asemeni prevestirii melancoliei care
S-apropie, se lasă, şi se strecoară-n noi...
Şi când simţind în tine nelămurit, primejdii.
Îndrăgostita nopţii o chemi ca în trecut;
Când iar şopteşti la lună cuvintele nădejdii.
Deşi nu porţi nădejdea în sufletu-ţi tăcut.
E ceasul când Iubita în glasul tău se-ncrede

Cum se-ncredea pe vremuri în vechile băsmiri;
Când flacăra ea încă în ochiul tău o vede.
Deşi scrumit e focul atâtor întâlniri…
Şi când iubirea noastră s-a stins în amintire.
Când inima e rece, podită cu cleştar;
Şi dorul pe-a aleii pierdută amăgire
Se duce ca şi luna în ultimul pătrar.

ROATA MORII

Pe ceruri amurgiri revin. Hscultă:
Un clopot sună tainica-i dojană…
Vuiri de vânt, şi freamăte, şi şoapte
Descresc, şi cresc, şi tac pe nesimţite…
Şi bruma lunii cade multă, multă
Pe munte, pe pădure, pe poiană.
Pe inima-ţi bolnavă de fetiţă.
În banul vechi la care călătorii
Ca noi se-opresc să şadă peste noapte
Cu suflete şi gânduri, ostenite.
Acum în noapte cântă roata morii.
Şi s-a ivit nisip mărunt de stele
Sub limpezimea cerului senin.
Şi speriată stai privind la stele.
Şi trupul tău mă roagă din privire:
Iubite, azi la pieptu-ţi nu mă frânge.
Preschimbă-ţi azi dorinţa în iubire.
Dar trist zâmbesc privind păpuşa mea.
Afară-n noapte plânge roata morii.

PE CLRE

Îmbălsămat e părul tău ca fânul
Ce poartă flori cu lacrimă de rouă;
Şi ochii tăi sunt limpezi ca şi rouă.
Întinşi pe floarea fânului, pe claie
Visăm în miezul nopţilor de vară…
Prin ramuri răsturnate vântul trece
Cu glas de val rostogolit departe…
Sub noi e cecul limpede ca marea

Zărită pe-noptate printre ramuri.
Cu stelele, fanaruri de corăbii.
Aprinse-n port de mâna înserării.
Spre alt Uman pluteşte fiecare:
Din mersul ei urzind eternă lege.
Şi dintr-un glob de lacrimi şi de tină.
Creând pe cer deplină frumuseţe.
Ce-mi pasă dacă-n ele tragedia
Pământului, tăcut se desfăşoară.
De-s oameni, de-i durere şi de-i ură.
În stele sus, ce-mi pasă – când e steaua
În ochii tăi şi pe zenit, lumină.

PESCARUL

Sub stele, ce străbat cleştarul nopţii
Şi-nvie luciul apei, iazul este
Un cec visat de sălcii credincioase.
Îngenunchiate pentru rugăciune.
O lotcă se desprinde-ncet.
— Lopata
Ei cade cadenţând singurătatea.
— Pescare, ce îndrumi din vâslă luntrea
Pe-un iaz cu stele sau pe-un cer cu nuferi.
Şi stai încovoiat ca sub o cruce.
Ridică-te-n picioare.
— Fii profetul
Semeţ, ce-azvârle tuturor Cuvântul.
Şi pescuieşte-n suflete veciia.
Năvodul tău desface-l – îl aruncă!
Ai prins luceafărul din cer!
— Scânteie
Cu solzi de-argint, tremurător în plasă.
Şi stea cu stea în juru-i, înstelarea:
În bură şi-n ninsoare de lumină.
În picături de ploaie sclipitoare.
În grindină tăcută de luceferi.
Prin plasa ta, pescare, se adună.

Apleacă-te puţin, trăgând de mreajă:
Un univers se clatină (pe valuri).
Apleacă-te mai mult pe el: sub tine
Hrd stelele acum aşa de-aproape
Că umbra mânii tale le atinge.
Ţinându-le legate în reţele.
Voivod te crezi, stăpânilor pe ceruri.
Şi te apleci puţin, mai mult deodată:
Brusc, umbra ta din ape îţi răsare.
hi lături feri: şi cerul iar coboară.
Şi îl priveşti mai doritor, pescare.
De când presimţi că poate e departe…
Revine lotca-n ţărm, în zori.
— Lopata
El cade întristând singurătatea.
E zi.
— Pe iaz s-a resfirat cununa
De nuferi albi, bătută-n stele de-aur…
La mal un om îşi trage plasa goală.
Şi stă încovoiat ca pentru rugă.

STRUNE

TREI CRLfiRI

Când pe turlele cetăţii medievale
Flori de umbră, liniştite s-au lăsat.
Sună tropot şi răsună-n vale
Măsurat.
Trec sub porţile boltite din cetate
Pe-un cal negru, pe-un cal alb, şi pe-un cal murg
Trei călări cu suflete ciudate
În amurg.
Hu pornit cu noaptea largă înainte
Cântă unul ca şi soarele în zori.
flitul ca-nserarea pe morminte
Fără flori.
Dar al treilea cuvinte de lumină
Şi de umbră nu rosteşte, ci tăcut

Îşi ascultă inima lui plină
De trecut.

BALADA PRIVIGHETOAREI

În vis visai de un copil: ca-n vise
Cu ochii mari, cu zâmbetertător…
Sub un cais în floare adormise;
Departe dus de visul domnitor.
Nu auzea cu glas fermecător
Din zări în zări cum răsuna cântarea
Sălbatică de patimă şi dor.
Ce dureros cânta privighetoarea.
În vis visai de un copil: ca-n vise
Cu ochi fierbinţi de-al dragostei fior…
Şi cum tăcuse melodia, i se
Frângea de chin tot pieptul arzător.
— O, unde-i glasul ei alinător
Din zări în zări să-şi murmure cântarea.
Plângea acum copilul doritor.
Chemând în visul lui privighetoarea.
În vis visai de un copil: ca-n vise
Cu ochiul mort de pace purtător…
Copacu-n vânt podoaba-şi risipise.
Şi-ntregul cer era un singur nor;
Nu se vestea o şoaptă de izvor
Din zări în zări să-şi tremure cântarea.
Şi nemişcat copilul visător
De mult nu mai dorea privighetoarea.
— Domniţă, tu ce ştii că visu-n vise
Prilej ne e de-a ne cânta cântarea.
Gândeşte-te că poate te iubise
Copilul ce-a dorit privighetoarea.

AMURG

Amurgul pe cetate biruitor îşi lasă
Să lunece alene o nevăzută plasă.
În mreaja ei de umbră, cu fire de argint
El prinde vânătorii visărilor ce mint.

Dar peste noi pescarul, de vrea să fie darnic.
Năvodul amintirii va arunca zadarnic.
Nu mai visăm iubirea, căci astăzi ne iubim:
Nu cheamă moartea, morţii când dorm în ţintirim.

CLOPOT

Ne va lăsa iubirea mea, iubirea ta…
O, clopot trist, profetizând cu glas de Christ.
Mă doare – un gând: nu pe-al meu rug va fi plăpând
Al tău trup sfânt, pecetluit şi neînfrânt.
Iubita mea, cu anii, noi ne vom uita…
Acuma vii, iluzii s-or mai veşteji.
Domol, ce val sentimental te va juca.
Când prin uitări şi înnoptări voi ancora?…

BALADA VISELOR

Cum străbăteam în răsărit de lună
Lumina vaporoasă a unui vis.
Hm auzit un dulce zvon de strună
Şi minunatul viers al lui Hafis.
Spre el m-am dus cu sufletul deschis
H melodii pace să mi-o dee…
Atunci uimită inima mi-a zis:
E-un înger, un herub, sau o femeie.
Cum perindam prin troieniri de lună
În ceaţa străvezie-a unui vis.
Simţind în piept a dorului furtună.
O pajişte cu flori mi s-a deschis.
Şi am zărit-o mândră ca Balkis.
Purtata-n slava psalmelor ebree…
Atunci mirată inima mi-a zis:
Nu-i înger, nici herub, şi nici femeie.
Cum rătăceam sub curcubeu de lună
Prin luminoasa pace-a unui vis.
În ţara fermecată ce-mpreună
Cu-al nopţii rai-pierdutul paradis.
Opritu-m-am în cercul lor, închis
De magica putere a unei zee.

Căci îmbătată inima mi-a zis:
E înger, e herub, şi e femeie.
— Domniţă, mi risipesc ca stropi de lună
Prin lume-aceste versuri. Să le ice
Fremătător un suflet sfânt de strună.
De înger, de herub, sau de femeie.

ÎN PREAJMA NOPŢII

În argintate zale
Pâraiele s-au prins…
Pe-a stelelor petale
Argint brumat a nins…
Ce ţară de lumină
Visează luna plină?…
A înflorit cu stele
Al nopţilor copac…
Şi dorurile mele
În taină se desfac
Ca flori pe o tulpină.
Lumină cu lumină…
În pacea nevisată.
De ce mi s-a trezit
O inimă curată.
Şi-n zbot neţărmurit
Un suflet de lumină
Senin ca luna plină?
Când trupul ce mă poartă.
De-acuma duce trist
Iubirea lui: o moartă
Cu ochi de ametist.
O moarte fără vină
Spre vecinica lumină.

SONETE

Trei stele funerare-n amurgul primăverii
Se profilează-n umbre subţiri pe ceruri roze
Adăugând cereştei dar reci apotheoze
Fiorul amintirii, al morţii, al durerii.

În plasele luminii prin jocul adierii
Coloanele unite cu şiruri lungi de roze.
Amestecă în vane şi-n vii metamorfoze
Petalele aieve cu trandafirii serii.
În zări acum e cerul o dungă de argint.
Şi urna cinerară a lunii urcă-n noapte…
Fecioarelor pe vremuri iubite la Corynt.
fizi Rodis le aduce cununi şi rodii coapte…
Ea, hetaira mică, venită să mai ceară
Iubirilor eterne, iubirea ei de-o seară.

DRUM DE NOAPTE

Caleaşcă, drum de noapte, păduri adânci de fag.
Şi prin frunzişe lună cernută-n ceaţă fină.
Poiene necosite de mult, şi miros vag
De flori de fân în floare, de fragi şi de sulfină…
În pace sufletească topindu-se, se-alină
Realitatea vremii pe al naturii prag.
Prin ce metempsihoză revăd obrazul drag
Al fetei de altă dată în albă crinolină!
Aceeaşi ochi sălbatici, acelaşi zâmbet trist.
Din care făurisem a dorului povară.
Şi eu acelaşi tânăr şi palid Bonjurist…
Când ea, înfăşurată în vălul de percal
Îmbălsămat de fuga zefirului de vară.
Visa la iarnă baluri la consulul muscal.

SHPIENTIN

Hrisoave, pergamente şi hărţi, nu mai ceti:
Clădeşti cu-aceleaşi slove, ori când, orice ştiinţă.
Nu-ţi legăna durerea cu ritmică silinţă:
Un alt poet va spune poemul ce nu seri.
Nu căuta iubirea născută din dorinţă:
Cu flacăra sporeşte, cu fumu-i va pieri.
Platonica iubire, eternă n-o dori:
Nu rezemi vecinicia pe-a inimii credinţă.
Cu mugur nestatornic se-mbracă primăvara.
Şi rozele prin care se-mpodobeşte vara.

Vor troieni petale pe-a toamnelor cărări.
Deci lasă-nţelepciunea şi părăseşte dorul:
Nu ştie, când porneşte cu ziua, călătorul.
Pe drumul lui ce floare l-aşteaptă-n înserări.

SPRE GHEŢARI

În tine dese-ncuibă viesparul poftei hâde
Şi tulbură murmurul izvorului tău clar;
De-i frântă vitejia de-a traiului obide.
Şi scapără în pieptu-ţi al patimii amnar.
Ia-ţi zborul, ca săgeata ce şuierând desfide.
Înspre reverberarea înaltului gheţar.
Şi prin morene arse în foc de cărămide.
Refii pe-a ta simţire atotputernic Ţar.
Te scaldă-n zorii zilei ca într-o matcă nouă.
Te-mbată cu zăpada ce frige şi îngheaţă.
Şi razele-mproşcate de soare să te plouă!
Zvârlindu-ţi de pe umeri durerea de paiaţă.
Înfiora-vei cerul, stăpân pe zarea lumii.
Cu râsul tău ce-nvinge robia grea a humei.

TRANDAFIRUL

Îmbălsămând pământul cu alba ei minune.
O roză peste noapte a înflorit în parc
Pe soclul de pe care din vremile străbune
Bros îşi încordează nebiruitul arc.
Dar una câte una, petalele nebune
S-au scuturat de dorul semeţului monare.
Şi când veni blajinul amurg, în soare-apune
Culese floarea moartă pe marmura din parc
fişa se stinse tainic cea mai frumoasă roză
Ca să re-nvie astăzi în trupul tău divin.
Mai luminoasă parcă-n a ei metamorfoză…
Dar nu chema, Iubito, arcaşul sybilin
Ce calcă sub picioare în serile cernite
Vremelnica zăpadă a rozei ofilite.

ÎN STRană

În pacea înfrăţită cu umbra sfântă a stranii.

Cercând pentru al meu suflet neîndoielnic scut.
Zărit-am lângă mine deodată doi ochi stranii.
Ş-un zâmbet de femeie din vraja lor născut.
Sub paza seculară a strâmbetor pisanii.
În mângâierea rugii şi-a schitului tăcut.
Simţii că-mi redeschide din nou amarul rănii
O singură-nflorire de-obraz necunoscut
O, Doamne, sparge-mi lutul şi dă-mi o formă nouă!
Sub coaja unui paltin în crâng fremătător
M-oi bucura, Părinte, de părinteasca-ţi rouă.
Mişca-voi printre ramuri un cer spuzit de stele.
Voi odihni fugarul popor de rândunele.
Tinzând umbrar de pace pe drum, pe trecător.

IUBITEI DE DEPARTE

Gonit de nostalgia-ţi, Iubito de departe.
Îmi ocrotisem dorul, de zgomotul barbar
Ce-n răscoliri de patimi creştea pe străzi, în «bar»
Cercând să uit fiorul şi dorul ce se-mparte.
Purtând al nepăsării seninul obrăzar.
Mai singur stăm cu mine acolo.
— La o parte.
Ştiind c-a mea gândire, de vis nu se desparte.
Priveam la cei ce-azvârlă al fericirii zar.
Ca o pisică albă se-apropia tăcută…
Mlădie ca o creangă subţire de alun…
Îmi dezveli iubirea ca ea de prefăcută…
Şi-n noaptea-aceea, palid cum mă sculam din moarte.
La piept păgân am frânt-o, cu spaimă de nebun
Simţindu-te pe tine, Iubito de departe.
Acuma pe vecie ne leagă împreună
Viaţa, amintirea, un leagăn, un cămin;
În sufletele noastre nimic nu e străin:
Îngemănat-am inimi ca sunete pe-o strună.
Prin plopi cu frunza rară ne bate vis de lună
Şi poleind tot geamul fugare raze vin
Să-ţi înflorească-n suflet un trandafir divin.

Ce floarea fericirii armonios adună.
Zadarnic rezemi capul de mine – ce credinţă
Curată porţi în ochii ce-atâta am iubit! –
Căci azi privindu-ţi faţa întreaga mea fiinţă
Se mistue în filacări de dorul bayaderii
Şi-n locul tău o vede cu sânul răzvrătit.
Cabrând, felină, trupul sub pintenul plăcerii.

MADONNA MIA

Sub bolta viţei înflorită.
Cu dulce umbră adumbrită.
Ca din icoane răsărită.
Zării iubita mea în vis.
În chip de sfântă florentină.
Cu ochii limpeziţi de vină.
Trecea plutind într-o lumină
De paradis.
Apoi urmând a lor stăpână.
Mai albi ca mieii dintr-o stână.
Veneau ţinându-se de mână
Cuminţi, doi heruvimi copii.
Sub paza aripilor sale
Cântau ca-n strane ogivale
De răsuna întreaga vale
Cu melodii.
Şi inima fără de veste
Mi-a înflorit ca-ntv-o poveste.
În care nu ştii visul este
Predomnitor sau dacă nu-i;
Ca-n ţara basmelor în care
Nu crezi dei Aşteptata n zare
Ori mincinoasa arătare
H nimănui.
Sub cort de ramuri veştejite.
De goana norilor umbrite.
În vremea frunzelor cernite.
Văzui aievea ori în vis

Pe-un pat de flori de beladonă.
Un chip de palidă madonă
Într-o lumină monotonă
De cer închis.
Iar peste frăgezimea feţii
Ochind privirea lor, semeţii.
Vegheau în taina dimineţii
Nepăsători doi îngeri rei…
Şi-n fâlfâiri de aripi grele
Umbrarul patimilor rele
Îl aşternau ca largi zăbrele
Pe fruntea ei.
Şi inima-mi fără de veste
Se veşteji ca-ntr-o poveste.
În care toamna doamnă este
Pe racla recelui pământ.
Şi n-a-ntrebat pe negrii îngeri
Pe cine duc fără de plângeri.
În ale zorilor răsfrângeri.
Înspre mormânt.

VEDENII

NAUFRAGIATUL

Drumul lui trezind spirale în repausul profund.
Cobora cu ochi de sticlă, alb ca varul, prin pereţii
De calcare unde-n umbră, alipiţi de veci, bureţii
Îşi mişcau pădurea vie pe abisuri fără fund.
Se-afunda încet, cu calmul putrezitelor carene.
Care-şi duc în voie marfă, căpitani şi mateloţi.
Pribegind în oceane, fără cârme şi piloţi…
Cobora lipsit de braţul aşteptatelor Sirene.
Şi pe când treceau deasupra, sus, în goana unui port.
— Ca un zbor uşor de umbre peste câmpuri elizee.
Caravelele-mpânzite în suflări de alizee…
Se-afunda prin întuneric nepăsarea unui mort.

DHI NIPPON

Soarele, pierind prin ceaţă cu lunară amăgire.

Vesperala lui fiinţă risipeşte împrejur.
Şi ne-arată-n depărtare ca un cărăbuş de-azur.
Insula nelămurită pe a mării strălucire.
Stânci cu chipuri de balaur de pe coastă se desfac.
Şi cetăţi iluminate, cu pereţii de hârtie
Ard acuma ca lanterne chinezeşti, pe când pustie
Apa mării fără spume le-oglindeşte ca-ntr-un lac.
Tace vântul sus în funii, şi tăcută cade rama.
— Naintăm, vâslind cu teamă, ca în preajmaunui vis.
Căci deodată urcă gemeni pe un cer albastru-nchis
Cercul lunii de jăratic şi-argintatul Fuji-Yama.

IAZUL

O straşină de moară… un iaz întins… şi luna
Ca un tăiş de nacru, tăind al apei fir
Şi despărţind vremelnic, înaintând întruna.
Al nopţilor albastru, de-al zilei trandafir.
Fugară înflorire, melodios Ophir.
Lumină nevisată în care câte una
Melancolii coboară văzduhul de safir.
Şi inima sonoră îşi încordează struna…
Pe când pe valuri netezi schimbate în platină.
Spre răsăritul roşu sau asfinţitul roz
Alunecând lin, luna de-argint ca o patină
Se-nclină în penumbra înaltului rogoz.

THULE

s *v; tir tin Kditig in Thtiic…*
Prin cleştarul apei limpezi, când amurgul o desfide.
Cresc din adâncimea umbrei turle nalte de mărgean.
Un oraşnălucă doarme ancorat în ocean
Pe limanul madreporic al apusei Atlantide.
Sub diorescerrţa algei cu mişcare de reptil.
Reapare amăgirea unui Thuie singuratic:
Thule, unde visul nordic adumbrise visul atic.
Când Tristan visa alături de Endymion copil.

Ce pescuitor de doruri scufundate şi de scule.

Renăscut din spuma mării ca un zeu greco-latin.
Suflete, îţi va aduce din vânatul lui marin.
Irizată de talazuri, cupa regelui din Thule?…

ARTEMIS

Un val de umbră creşte pe şesuri cenuşii.
Sub grindină de tropot se culcă iarba moale.
Din negurile vremii vin negre herghelii
Mânate ca de-un viscol de-a patimii răscoale.
Spre ceruri se înalţă cu mugete de tauri
Chemarea milenară a marilor Centauri.
Îşi clatină tulpina pădurile de fag.
Şi-n vânturi îşi resfiră pletoasă frunzătură.
Frontonul îşi sfărâmă înaltul sarcofag:
Artemis dă în lături a veacurilor zgură.
Vibrând, din arc de fildeş, porneşte-a ei săgeată.
Şi ca o rază-n umbră, se-nfige-n neagra ceată
Înfrângerea îşi urlă poporul legendar.
Se macină pământul sub grelele copite.
Şi pe lunara faţă a câmpului de var.
Se-mprăştie o goană de umbre prelungite.
Pe când ivit din ramuri ce vântul despreună.
Fosforescent, în noapte se-ndoaie-un arc de lună.

NOAPTE PE STEPĂ

Greierii
Ţârie greieri.
Stol de cocori
Ţipă cocorii.
Amurgul
Amurgul ce moare: cer numai şi zare.
Vântul
Vânt nebunatic, sălbatic.
Norii
Trec norii:
Repezi corăbii prin limpede aer
Pierind.
Iarba stepei

Freamăt de aripi, şoptive, şi vaier.
Se-ntind.
Stepa
Şi stepa boltită în zare ca marea.
Şi stepa uitată, revarsă uitarea.
Noaptea ce vine
Chervanul se-opreşte. Adorm călătorii
Şi focul trosneşte.
S*tol de cocori de departe*
Ţipă cocorii.
Călăuza cămilelor cântă spre ziuă
Cămilele calcă pe stepe
Ca valuri pe mare.
Se leagănă stepele noastre
Ca apele mării.
Un foc scânteiază pe stepe
Ca steai «pe mare.
Sărate sunt stepele noastre
Ca apele mării.
Şi cortul albeşte pe stepe
Ca pânza pe mare.
Tăcute suit step l noastre
Ca apele mării.
Şi vise se-nalţă pe stepe
Ca pasări pe mare.
Larg freamătă inima noastră
Ca apele mării.

CÂNTECELE CAZACULUI

I
Pe şesul nins fără ninsoare.
Cresc codrii desfrunziţi sub lună.
Sau suliţi, pâlcuri, se adună
Pe stepă oare?
O, suflete, te prind călării!
O, suflet, tremură, căci iată
Cum vin prin iarba nearată

Haiducii zării.
Cazacii, vântul: cot la cot…
Cazacii: scară lângă scară.
Vârtej, potop… cu suliţi ară
Văzduhul tot…
O, suflet, vânător de vise.
Te lasă n urma nălucirii
Pe stepele închipuirii
Întredeschise.

II

Pe stepa legănată de vântul primăverii.
Legaţi-vă iubirea de inimi şi de şea.
Ca o dorinţă surdă, pitită, a panterii
Când vede cerbul negru pe câmpul alb de nea
La pândă, la pândă
Oigur lângă Oigur!
Şi stepa împrejur
Cu iarba ei plăpândă…
La pândă Oigur!
Pe stepa nemişcată sub jar aprins de vară.
Legaţi-vă izbânda de suflet şi de-oblânc.
0! cei de-un neam cu lupii ce-n liniştea lunară
Pornesc pe stepa largă de dorul ei adânc.
Călare, călare
Oigur lângă Oigur!
Şi stepa împrejur
Sporind din zare-n zare…
Călare Oigur!
Pe stepa argintată de bruma toamnei sure.
Legaţi-vă norocul de inimi şi de şea.
Uitaţi că-n zbor săgeata veni-va să vă fure.
O, voi, stăpânii morţii, dar stăpâniţi de ea.
— Nainte, nainte
Oigur lângă Oigur!
Şi stepa împrejur
Cu visul ei fierbinte…

— Nainte Oigur!
Pe stepa troienită de-a iernilor urgie.
Legaţi-vă mormântul de suflet şi de-oblânc.
Când corbii de pe ceruri de sânge, reînvie
Întunecând amurgul cu norul lor adânc.
Spre moarte, spre moarte
Oigur lângă Oigur!
Când stepa împrejur
La toţi ni se împarte.
La moarte Oigur!
Mi-ai ars coliba de cioban.
Şi turmele, mi le-ai răpit.
Strămoşii, mi i-ai necinstit.
Iubita, tu mi-ai pângărit
O, Timur Khan!
De-un neam acum cu lupul sur
Trăiesc ca lupul pe pământ.
fisvâri din arcul meu răsfrânt.
Urlând, săgeata mea în vânt
0, Khan Timur!
De trece-n zare vreun chervan
Îl jăfuesc după-al meu plac.
Ce-mi pasă dacă-n iarbă zac
Atâţia morţi pentr-un cazac
O, Timur Khan!
Va răsări şi ziua, jur.
În faţa mea când tu vei sta.
Când ghioaga mea şi ghioaga ta
Cu dor de sânge vor lupta
O, Kban Timiir!
Dar ne-nfrânatul meu cârlan
Goni-va negru-ţi armăsar.
Obrazul tău va fi de var.
Şi pieptu-ţi roşu ca un jar.
O, Timur Kban!

IV

Înmlădierea largă a stepelor oigure.
— Întrecerea nebună de iarbă şi de cer.
Ce-n zori de zi se naşte cu freamăt de pădure.
Şi prin amurguri scade armonizând murmure.
Dorinţa mea de ducă şi calul meu o cer.
Plugarii să rămână în strâmtele bordee!
O, suflet fără margini, spre nesfârşit mă du
Pe stepa legănată de nalte graminee.
Căci numai stepa poate nomadului să dee
Beţia voiniciei ce-n ziduri se pierdu.
Cazac rănit de moarte cu sângerândă rană.
Călare ostăşeşte de suliţi biruit.
Nu vreau culcuşul, ţeapăn întins sub sfânta strană.
Sub crucea prăvălită greoaie ca o stană.
Ci iarba vreau să-mi cânte cu val neliniştit.
Din huma mea trupească să crească-albaştrii scaii.
Când gândul lunii urcă pe ceruri sinilii…
Şi poate printre stele vor căuta Nogaii.
— Povestitori de basme şi păstorindu-şi caii.
Privirea mea stelară veghind pe herghelii.
duşmanii
Marţilor din pădurea Argonne
Se depărtează lupta, şi tunul doar împarte.
Pecetluind izbânda, înfrângerea pe culmi…
Bubuitor, furtuna descreşte-n zări departe.
Şi pacea se strecoară-n dumbrăvile de ulmi.
Văratica pădure re-nvaţă fremătarea
De ramuri şi de aripi, de frunze şi de vânt.
Lumina milostivă povăţue uitarea.
Şi crângul tot se ţine de biblicul cuvânt.
Zburdalnic, prinde spumă pârâul pe pietrişe;
Sfios, un ram de umbră se-ntinde pe poteci;
Un iepure cutează o raită-n luminişe;
Şopârle friguroase se trag din ierburi reci…
Şi codrul urmărindu-şi menirea sibilină

La dânsul găzduieşte doi trecători.
— Ei stau
Alăturaţi de-acuma cu-ncredere deplină…
Dar ce de ură, n vremea când nu se cunoşteau.
Ca doi hoinari tovarăşi, culcaţi cu burta-n soare.
Feriţi de orice grijă, dulceaţa zilei sorb.
Şi dorm cu-atâta poftă… Ce somn adânc dorm oare
Că nu le-alungă visul un zbor greoi de corb?

TURLA

Într-o seară de răzvrătire
Ca un catarg se-nalţă pe nava catedralii
De veacuri ancorată în praful de pe strezi.
O turlă pângărită de-a caselor grămezi.
Ce-ntunecă-nţelesul prea sfintelor vitralii.
În van, străine, cauţi prin cerul de Rusalii
Sonorul zbor de clopot, pe care îl visezi.
Şi-n Hngelusul serii zadarnic te încrezi…
Tăcută se bolteşte ogiva catedralii.
Dispreţuind oraşul, azi turla nu răsună
De vocile arămii vibrând prin înserări.
Heteaptă înclinată – În răsărit de lună.
Ieşind spre larg din portul de patimi şi de vin
Porneşte catedrala cu prora în lumină
Pe marea necuprinsă a înstelatei zări.
Într-o seară de resemnare
Ca un Christos de piatră pe culmea catedralii.
De oameni ridicată la colţul unei strezi.
Din nou însângerează umbritele vitralii
Azi turla pironită de-a caselor grămezi.
Coboară Angelusut din cerul de Rusalii
Cu glasuri de arhangheli, pe care le visezi
Străine, ce-n altarul pustiu al catedralii
În mistica putere cu totul te încrezi.
Dar cine în cetate mai şade să asculte
Clopotniţa uitată ce plânge-n înserări?
Oraşul îi robeşte cu farmece mai multe.

Şi turla, care soarta cetăţilor domină.
Granitul sfânt schimbându-şi în cruce de lumină.
Îşi răstigneşte visul pe neatinse zări.
Palpită lămpi, spre ziuă stingându-se.
— La geam
Priveşti nemărginirea oraşului, din care
Ca ieri se naşte «astăzi» în uruit de care…
Oraşul unde n vremuri alăturea plângeam
În gama monotonă de fabrici şi de u/îţi.
Ce zilnic răspândeşte şi iar absoarbe n ea
Aceeaşi omenească silinţă ce nu vrea
Să frângă pentru vise biruitoare su/îţi
Afară străduinţa noroadelor se-mbată
Lovind pe nicovală metalul dur şi clar;
Şi pulsul surd al muncii începe iar să bată
În piepturi şi-n motoare: nostalgic, ritmic, rar.
Dar sus, sus prin spirale de fum, spre răsărit
Se-nalţă un zbor şi suc pe scări de armonie.
Cetatea n trepidare de fier n-a bănuit
Că, slobod, sparge cerul un viers de ciocârlie.
Când singur, pururi singur, te-ncerci în zori, de zile
Să prinzi scântei de versuri cu griji de alchimist:
Presari cenuşe numai, pe înnegrite file…
O, aripi spre lumină! O, lut masiv şi trist/

CASĂ AMINTIRII

Nu ştiu în care seară pe tainica alee.
— O-ncondeiase toamna cu-amurgui ei subtil –
Sub fagi păşind alături de umbra lui Virgil.
Am întâlnit un înger cu gene de femeie.
Am întâlnit un înger cu ochii de copii.
Mi-a spus: «Sunt Amintirea.» – şi eu strigai: «O zee
Zadarnic vrea poetul din suflet să te iee:
Prin visul nefiinţei îl urmăreşti tiptil.
Ca heruvimii Legii ai aripi de lumină.
Şi eşti de-o frumuseţe atâta de deplină
Că reînviezi trecutul şi iremătarea Urii…»

Tăcusem… şi când noaptea prin codrul secular
Ne-nvălui cu pace şi cu argint stelar.
Ajuns-am fără veste la casa Amintirii.
Mamei mari
E casa amintirii o casă cu pridvor.
Cu brâne şi chilimuri pe încăperi zidite.
În drumul către dânsa, ţin streajă dreaptă plopii.
Şi în pereţi icoane de morţi bătrâni veghează.
Strămoşi din altă vreme, de care-uitând de jocuri
Copii ne apropiarăm privind cu sfiiciune
La feţele lor şterse de sfinţi în mănăstiri.
În casa amintirii nu-i *astăzi* şi nu-i *ieri.*
Căci orologiul vremii a încetat să bată
Şi clipa netrăită a îngheţat pe el.
Dar prin iatac adesea te-apucă şi te fură
Miresmele cosite a florilor de fân.
Păstrate sub răcoarea pânzetului de in
Şi seara pe divane în liniştite-odăi
Tot mai pogoară cântec şi zumzănit de strună
Ca de pe alăuta plăpândelor visări.
Când în apus de soare şi-n răsărit de lună
Simţim zădărnicia întâilor uitări.
Rămân aceleaşi toate, şi somnul fără zbucium
Îl dorm sub coperişul aceluiaşi trecut.
Stafie, trece gândul prin casa mea străveche
Sub raza călăuză a visului tăcut.
— În casa cu pridvorul boltitelor zidiri
Ca-n ori şi care toamnă ca umbre, umbre, umbre…
Sosit-au trecătorii aduşi de drumul verii.
Sosit-au călătorii ca-n ori şi care an.
La chip, la port sunt gemeni şi numai sunt aceiaşi.
Căci ochiul fiecărui ascunde altă clipă
Fugară, împietrită în câte-o amintire…
Şi fie = care-n spate povara ei o poartă
Ca s-o descarce-n poala boltitelor cămări.
Şi fie-care-n suflet durerea ei o duce

Ca s-o adoarmă-n pacea tăcutelor cămări…
Şi toţi pe lângă vatră s-aşază: licăreşte
Ciudat lumina vieţii, pe rând în ochii lor.
— De mult uitasem casa cu plopii însoţiţi.
Dorind o împăcare voit-am s-o revăd.
Schimbată am găsit-o şi fără suflet, nouă.
Necunoscut de nouă, ea, buna casă veche.
În care colindasem sălăşluindu-mi viaţa.
Şi reîncepe ceasul să bată ne-ncetat.
Şi vremea dezrobită porneşte măsurat…
Şi închizând în urmă odăile străine.
M-am dus, m-am dus în lume, cu-atâţia morţi în mine.

NOCTURNĂ

Prin nucii din vie.
pe plopii din zare murea asfinţitul.
şi-n mine murea.
şi-n geamul ferestrii deschise
pe vise.
În toamnă târzie.
În luna Brumar.
când frunze luându-şi răvaşe de drum
au aripi de vânt.
şi zboară ca păsări acum.
la pământ.
De la cules, arare ori.
venea
un cântec vechi, un cântec vechi
de dor, de jale.
plângând aleanul tuturor.
agale.
Şi glasuri de fete cu umbra veneau.
şi scârţâia pe caldarâm
un car
pe dealuri cu lună.
pe-urcuşuri ninse cu var.
Visam în noapte… visam…

De ce deodată m-am trezit
străin
În locul unde am crescut
tovarăş altor vremi?
Mă minunam
de parcă ieri sosisem ici pe lume.
Şi-am auzit afară
ca-n mersul de şoareci în noapte venind.
şi-am tresărit
uimit.
Pe scara de piatră ce urcă n pridvor.
recunoscui
un neam întreg.
Cu cât priveam
necunoscuţii-i cunoşteam.
Erau precum fusesem:
copil, băiat, flăcău…
tot ce-a trăit odată.
tot ce-a pierit de mult.
Cu feţe albe ca de morţi, cu vii priviri
tăcuţi veneau:
cei mici în frunte, cu ochii mari.
cu plete lungi cum le purtam
pe-atunci.
Zâmbeau cei mici.
şi după ei
mai gânditori păşeau cei mari
spre mine.
«Tot ţintirimul meu de morţi
adânc îl port
În fund de suflet îngropat».
— Strigai de spaimă – «Ce-aţi venit»!
Nimic n-au spus.
Cu ochi miraţi priveau cei mici
nevinovat şi lung.
«Ce vreţi? răspundeţiam ţipat.

Nimic n-au spus.
dar ochii lor simţeam cum mă
străpung.
De groază mută, am şoptit:
«Pieriţi, pieriţi…»
Nimic n-au spus.
dar paşii lor mărunţi în depărtări
I-au dus.
În toamnă, târziu.
În luna Brumar.
când frunzele joacă-nvârtite pe drum
cu vântul în horă cu ele.
am priceput:
veniseră să-şi ia răvaş de drum.
să plece şi ei cu frunzele moarte.
departe, departe…
Şi m-au lăsat singur acum.
ş-un aprig dor m-a înjunghiat.
un dor de ducă după ei –
după copiii ce s-au stins în mine.
să plec în noapte, să plec…
În vie.
În geamul ferestrii închise.
şi-n mine.
amurgul murise.
De la cules, din când în când.
un cântec vechi, un cântec vechi
venea plângând…
fidus de vânt, în vânt adie
pierind în vânt.
Şi singur stau
străin, visând.

ÎN TOAMNĂ

I

Te iau, te strâng la pieptu-mi.
— Copilo, ce departe

Te simt! Căci vezi acuma e ceasul liniştit.
Când bate iar la garduri cu pasul ostenit
Cobzarul toamnei, vântul în strai de frunze moarte.
Nu plânge… E zadarnic şi oaspele-i poftit
Fu scris să vie astăzi purtând a morţii carte.
Şi toate câte fost-au, ne par cum sunt: deşarte.
Deschide numai poarta, rostindu-i bun-venit.
Deschide largă poarta, bătrânului cobzar…
Ne-o spune jalea veche uitată de demult.
Şi bora amintirii se va roti mai rar.
Huzi? Se depărtează spre zarea de cenuşe
Cu sufletele noastre… Sunt singur şi ascult.
Cum bate veşnicia în pieptu-ţi de păpuşe.

II

Pe drum mergeam alături.
— *R* toamnei melodie.
Tăcută se lăsase cu seara peste vie;
°rin codrii de rugină, pe pajiştea pustie
Simţeam un freamăt parcă în suflete că-nvie.
Era un zgomot dulce şi dureros, un cânt
Ce-n inimi se născuse şi-n ele ni s-a frânt.
Hpropiaţi deodată şi fără un cuvânt.
Hm stat să ne petreacă al toamnei rece vânt.
Şi tu mi-ai spus: Trecutul întreg nu e trecut;
Din el iubirii noastre să făurim un scut.
Dar vocea ta în umbră părea o nălucire…
Eu ţi-am răspuns: Trecutul rămână în trecut.
Căci clipa veciniciei mi-o dai dintr-o privire.
De ce în umbră glasu-mi părea o amintire?

III

Nu mai vorbi, nu râde, nu te gândi, nu plânge.
Nu mai visa zadarnic: e prea târziu acum.
O! nu-ncerca nici mila, şi mâinile nu-ţi frânge.
E prea târziu să crească jăraticul din scrum.
Nu vezi ce toamnă tristă?
— Cu pete mari de sânge

Se iroseşte frunza pornită-n zbor pe drum.
Nu mai vorbi, nu râde, nu te gândi, nu plânge.
Prin codrul de cărbune pututeşte-al iernii fum.
— Răspuns-ai: La Văratic, din vremuri legendare
O Sfântă-i zugrăvită de un necunoscut.
Icoana byzantină un farmec straniu are.
Căci veacuri după veacuri s-au perindat tăcut.
Răpindu-i strălucirea, dar tot mai blând ne paté
Obrazul ei, asemeni iubirii ce-a trecut.

IV

Pustie e grădina, pustie casa toată
În care o iubire crescuse an cu an.
Ce mari sunt azi copacii! Sub ramuri de castan
Pridvorul alb în frunză de iederă înoată.
Fântâna părăsită rămas-a fără roată.
Se pierde şcepuirea potecii într-un lan.
Şi sub moscheea verde a codrului, persan
Covor aştern arinii în zilele de sloată.
Cărările înguste zadarnic le cutreier!
Străine îmi sunt astăzi, sau eu le sunt străin?
Dar neschimbat prieten un ţârâit de greier.
Ficelaş ca *şvatuncia,* în clipe de tăcere
Reînflorind visarea cu roze efemere.
Îmi sângerează pieptul cu-al amintirii spin.
Plutaşul Moarte trece pribeag pe râul lumii.
Iar după dânsul veacuri, popoare, n jocul spumei.
Târâte de puhoiul pătat de înserări.
Se scurg spre vecinicia potolitoarei mări.
Şi Moarte surugiul, cu frâu-n dinţi, călare.
Noroadele goneşte pe-a timpului cărare.
Iar, veac de veac se leagă în urmă: nor de scrum.
Şi pulbere s-aşterne prin praful de pe drum.
Şi Moarte pivnicerul din toamnele târzii.
Ciorchine de popoare ca struguri culegând.
La linurile vremii le duce cu pas rar.
Dar pentru noi, Iubito, al morţii lăutar

Să cânte.
— Simţi cum piere trecutul rând pe rând.
Uitarea cum burează în suflete pustii?…

ULTIMA NOX

Crivăţul, milogul iernii, tot mai bate la fereastră
Stăm acasă
pe un jeţ privind la foc…
Gol cerdacul.
Întuneric;
doar la geamuri, când şi când.
flori de gbiaţă minunate
prinse de amurg sclipeau.
tremurând
câte-o clipă – ca de frig.
Trosnea focul.
Umbre, rânduri se jucau urcând pereţii;
Iar în faţa-mi sta oglinda.
sta oglinda.
Iar în faţa-mi stăm şi Eu.
Era ger…
Mi-aduc aminte eram trist, ursuz şi singur.
singur aşteptând la noapte
musafir pe finul nou.
Şi gândeam cu râs amarnic: ce-mi va cere musafirul.
ce-o să-i dau şi ce-mi aduce?
dar ştiam de mult ce vrea.
Deci privind la mine-n faţă, am grăit:
Da, o să vie.
Te va lua sărman tovarăş cum a luat şi fraţii tei
şi în groapa amintirii
te va pune finul nou.
Vei dormi cuminte-Cine ştie vei visa de mine, poate
fără de prilej atuncea voi simţi un straniu dor.
şi nepricepând voi plânge.
Vechiu tovarăş, o să vie
finul nou.

Sufletul meu din oglindă n-a răspuns.
dar am văzut
doi ochi blânzi…
şi un trecut
mă înfiora cu ruga lui smerită, mută…
Frig mi-era.
Trosnea focul adâncindu-se-n cenuşe.
Negre, lungi
umbre rânduri se jucau urcând pereţii.
Simt cum visul le întinde şi le duce
tot mai sus…
şi cu ele mă topeam în întuneric.
M-am trezit? – târzie noaptea.
şi trezind ciudat oglinda.
jarul…
Ş-am zărit cu ochi de spaimă tocma-n faţă două chipuri
gemene şi nu.
Unul se ştergea ca bruma unei seri de toamnă sură
cu privirea grea de gânduri şi de trai şi de dureri.
Limpede ca primăvara.
altul
se ivea.
Oare s-a lăsat o bură?
Scuturându-se-n cenuşe, trosnea focul.
Scântei mari
ca luceferii din basme, îşi luau zborul spre pereţi.
Simt cum visul le aruncă şi le sparge
tot mai sus…
şi cu ele pribegeam prin constelaţii.
Soare!
pe podele s-a vărsat şi pe tavan.
Tot văzduhul e lumină.
toată casa…
Iar afară ce zăpadă care râde către geruri cu dinţi albi!

Cerul a stropit copacii cu polei de pietre scumpe.
Zurgălăi de sănii… bice…
vin cu vântul.
cu el pier.
Şi sculat eu sorb lumina;
mă simt Insu-mi o scânteie şi-un izvor neînceput
ce ţâşneşte într-altă viaţă.
Capu-i gol de amintiri.
gol de gânduri învechite.
şi de vise.
Nu mai e nimic?
E setea nesfârşită de a trăi
Într-o lume parcă nouă.
Vesel şi mirat, gândit-am:
Astăzi am un suflet nou.
Deci râzând de nebunia* mi, ridicai în faţă-mi ochii.
dar rămas-am alb de groază, împietrit.
zărind oglinda.
şi pe-a cela care-n trupu-mi
sta privind.
privind la mine.

TEMPLUL MEU

Nu e moscheea sfântă, în nopţi de Ramazan
Când umbra de pe lespezi se-nalţă ca o mare.
Şi candele-atârnate de boltă, funerare
Veghează stranii slove culese din Coran;
Pe când desculţi Moslimii, proptiţi în frunte, visul
Nedezlegat, dezleagă.
Nu e nici catedrala scăldată în amurg.
Cu stâlpi zvârliţi spre ceruri ca braţe rugătoare.
— De veci încremenită pe-a timpului cărare.
Ca lacrămi stropi de apă din cripte negre curg;
Pe când plecaţi Creştinii, proptiţi în piatră, visul
Nedezlegat, dezleagă.
E casa bătrânească sădită printre nuci.
Pe-un vârf de deal.

— În toamnă, pe gardul de uluci
Atârnă grape grele, dulci strugurii, şi-n vii
Îşi împletesc albastrul cu frunze ruginii…
Dar sita înserării suflată-n aur, visul
Nedezlegat îl lasă.

CA-n POVESTE

Domnea în vremea veche un Crai şi o Crăiasă.
Ei, buni ca alba pită, dospită de pe masă.
Purtau zăpadă-n creştet, şi primăveri în piept.
Căci gândul le fusese şi blând şi înţelept; –
Şi flori târzii crescute sub neaua iernii-n drum.
Doar amintiri de bine mai culegeau acum.
Dar le certa norocul un singur rău mereu:
Copii să aibă-n casă nu dăduse Dumnezeu.
Şi mult le-ar fi fost dorul s-adoarmă-o zi pe spate
Ca brazii de la munte cu crengile rotate.
Io
Umbriţi de însăşi umbra roditului vlăstar.
— Nădejdile apuse ademenesc mai rar.
Şi vă găteaţi obşteşte şi singuri spre mormânt.
Când se-ndură Prea Sfântul de traiul vostru sfânt.
Şi-o bună dimineaţă trimise-n casa voastră
Un pui de fată-adusă de-o pasăre măiastră.
Iar când v-aţi zărit visul alăturea de voi.
filbastrul din privire v-a înflorit, fipoi
Ileana i-aţi pus nume şi-aţi poruncit să fie
Botez cum n-apucase a voastră-mpărăţie.
Din patru părţi de lume, acum curgeau şirag
La Curte musafirii cinstiţi – de ţi-era drag
Să vezi voinicii mândrii din şea cum se desprind.
Şi mândre Cosânzene pe praguri răsărind
Ca floarea după ploaie; vestiţii împăraţi
Cu pravila în mână şi-n zale îmbrăcaţi.
Vlădicii, cuvioşii, în cârje şi-n potcap.
Şi cărturarii gârbovi ce poartă lumea-n cap…
— Dac iată şi o zână în mecsu-i legănat…

Ea portul la păianjen în zori şi Pa lucrat
În două iţe numai, când iarba moale, naltă
Adună pietre scumpe şi rouă la olaltă…
De borangic năframe pe plete lungi îi flutur
Şi poartă în spinare o aripă de flutur.
Şi unde-i zboară ochii s-aprinde strop de soare…
Iar Luna, însăşi Luna, veni cu Carul Mare.
Când noaptea înveleşte pădurile de rodii.
Şi vezi trecând pe ceruri rătăcitoare zodii…
Piticii de la munte cu graiul ne-nţeles
Drept cărucior de poştă, în pripă, şi-au ales
Ciuperca roşe trasă de patru eputi sprinteni
Ce Broască, surugiul, îndeamnă dând din pinteni.
Iar când sunând din frunză pădurile de laur
Deschiseră cărare, sosi şi un Balaur…
Luceferii veniră călări pe curcubeie.
Şi Soarele, departe mai mult nevrând să stee.
— De necrezut povestea-i, dar încă nu vă mint
Ivitu – s-a din umbră cu nimbul lui de argint…
Şi a trăit fetiţa de-mpărat
Mai mândră ca lumina lunii pline.
Dar ochii ei aveau priviri străine
Şi inima i era cleştar curat.
Căci Dor nu tulburase niciodată
Cu visul lui, visarea ei de fată.
Venit-au ca s-o ceară la părinţi
Din patru părţi din lume, peţitorii;
Ea îi oprea cu zâmbetul surorii.
Şi îi gonea cu ochii ei cuminţi…
Şi fruntea împăratuluise-ncruntă.
Dar casa lui rămase fără nuntă.
Zadarnic întruni bătrânul Crai.
Cu zor la Curte babele şi vracii.
Din trupu-i tânăr să alunge dracii.
Şi s-o îmbrace cu-al miresei strai.
Copila lui rămas-a de zăpadă:

Plecat-au peţitorii toţi, grămadă.
Şi luni de zile au trecut, şi ani…
Sub arcuirea merilor în floare.
Se plimbă singură-n apus de soare
Domniţa străjuită de castani;
Când, iată, în vederea-i nuse-ncrede.
Pe Făt-Frumos călare că mi-l vede.
Semeţ grăieşte fiul de-mpărat:
Prin şapte ţări venii, Domniţă dragă.
Iubirea ta să-mi fie ca o fragă
Unui drumeţ de drumuri însetat.
Obrazul fetii i se face nalbă.
Pe-un ram de măr îşi culcă faţa albă.
Încet răspunde fata de-mpărat:
Când ramul meu purta-va măr de aur.
Eu voi simţi al dorului tezaur.
Ia ramul şi te du netulburat! –
Şi Făt-Frumos îl ia cu minte dreaptă.
Spre Răsărit nădejdea lui se-ndreaptă.
Şi primăveri de-arându-l se înveliră merii.
Şi iarna foi de aur din pomi a scuturat.
Şi *ea* privea amurguri pe drumul depărtat.
Pe care *el* pornise în zarea primăverii…
Dar primăveri şi ierni, pustii s-au îngropat.
Şi nu s-a mai întors feciorul de-mpărat.

LA CULESUL VIEI

El – ei.

Toamna şi-a întins marama de aramă pe zăvoi;
Taie aerul cu zboruri mici şi frânte, rândunele;
Frunze cad, şi-n praf de aur, de la munte după ele
Pică şi treptat se umflă gârla turmelor de oi.
Hm lăsat pridvorul casei sub umbraru-i lat de nuci.
Urmărim, urmând poteca, şipotul de apă vie;
Pasul nostru sperie sturzii hrăpăreţi, şi sus în vie
Dulci, se pârguesc la soare strugurii de pe butuci.
Să-i oprească de la jafuri nu vedem niciun pândar.

Şi ciorchina rumenită, bob cu bob o s-o aleagă…
Crede-mă, Iubito, n van e, căci al lor e-al toamnei dar.
Lasă-te de voie bună ca Hmor să te culeagă!
Ea – lui.
Urcăm iar poteca la vie în toamna ce-ntârzie-acuma;
Răpit-a ieri culegătorul dintr-ansa roditul ei rod.
Şi jalnic sub viţe golaşe s-aşterne al frunzei norod.
Pe care, cu giulgiul ei rece, încet îl acoperă bruma.
Ce tristă e vrea culeasă sub cer căptuşit şi opac!
Ce trist e când nu-i zburătoare să-nscrie în aer vreo dungă!
În juru-mi e pace, şi totuşi dorinţele nu se alungă:
Lovit în furtuna de patimi mi-e sufletul ca un copac.
Heuma flăcăii frământă în lin caldul must sub picioare
De sânge îţi pare că-i grapa strivită-n călcâiul semeţ.
În veselul cânt de lăută şi-n chiote de cântăreţ…
Iubite, să nu-mi calci iubirea, căci va sângera şi mă doare
EI – ei.
Primii fulgi de-omăt pe streşini par lumini de lună plină.
Şi e noapte cristalină sub un cer cu disc solar.
filb şi rece e ca luna, soarele ce-atâta jar
Ne aprinse odinioară în văpaea de lumină.
Vin, sporesc, prelung răsună goarnele de vânători.
Dar se potolesc cu-ncetul.
— Doarme tot acum.
— Hscultă
Cum în pivniţe-ncuiate, zăvorât cu grijă multă
Numai vinul nou mai cântă spumegând prin zăcători.
Ea – lui.
Au tăcut sub neaua vremii ale patimilor goarne.
Dar ne fierbe încă-n inimi al dorinţelor pelin…
S-aşteptăm să se prefacă mustul fără preţ în vin
Şi nectarul amintirii în pahare să ne toarne.

Izvorul amintirii se pierde ne-nceput...
Acelaşi fân în floare ne urmăreşte-n luncă.
În rugăciunea serii adoarme-aceeaşi muncă
Pe dealul unde doarme întregul meu trecut.
A vremilor furtună ne stinge şi ne-aruncă
Lumina fericirii în candele de lut.
Dar noi ce-n piept ascundem un cimitir tăcut
De clipe care fură, domnim a ei poruncă.
Noi ştim deşertăciunea clipitelor ce sunt.
Ca două umbre trecem; păşind pe un mormânt
Urmăm cărarea noastră în liniştea ce pare.
Acei ce ne trăiră şi au iubit în piept.
Mai mor a doua oară cu noi în înserare.
Sau ne măresc trecutul cu ochiul înţelept?...

CÂNTECELE MĂRII

Mi-ai cerut, privind talazul nebrăzdat de nicio navă.
Unde-şi moaie doar aripa zborul unui elcovan.
Să-ţi aduc din fundul mării ca pescarul năzdrăvan.
O minune să desfete nostalgia ta bolnavă.
Şi prin valuri translucide cu vibraţii de fosfor.
Unde tremură sargasui şi se-nalţă goemonii.
Lângă stelele de mare cu-nflorirea anemonii.
Scufundat-am în adâncuri dorul meu lampadofor.
Cu lumina într-o mână şi într-alta cu tridentul.
Gol, purtând în ochi iubirea, şi năvodul între dinţi.
Dar purtat de amăgirea unei veşnice credinţi.
A lăsat să-i năpădească şi să-l tragă-n fund curentul.
Pescui ursine rare, mărgărint cu luciu de stea.
Pe nisipuri fabuloase ca grădinele Golcundei.
Când cu soarele, din zare vine cavalcada undei
Cu penaşuri de lumină şi cu coamele de nea...
Şi culese fiori de nufăr-ce pe ţărm erau meduze.
Scoici trandafirii ursite s-aibă-un farmec feminin.
Când în adumbrirea zilei valul mării e senin.
Şi în limpeziri de vise formele devin confuze.
Lumină smaraldul arctic sub gheţarul triumfai.

Duse plasa în azurul însoritelor escale.
Şi din apa nemişcată până-n ape tropicale
Toate mările cuprinse le aprinse val cu val.
Răscolind prin oceane irizatele vitrine
Cu crengi roşii de coraiiu şi cu alb mărgăritar.
Dorul meu şi-a tras năvodul din talaze pentru tine.
Dar în ei găsit-ai numai, din întregul mării dar.
Sarea lacrimeior mele printre spumele marine.

I

Apare a Polului magică stea
Pe albe pustiuri de gbiaţă.
Şi-n noapte, de ţărmuri cuprinse de nea
Verzi valuri vuind se agaţă.
Răsună gheţarul cu ropot prelung.
Când apele dau să-l pătrundă.
Prin somnul zăpezii chemări îi ajung
Rostite din undă în undă:
— Departe e-o mare cu val de smarald
Spre care vâslează năerii.
Murmură talazul şi-n aerul cald
Şoptesc foşnitori palmierii.
Trec pasări cu pene albastre, în stol.
Umbrind străvezia-i oglindă.
Şi-n cercuri răzleţe *atol & xxt & – atol*
Se-ncearcă zadarnic s-o prindă.
Cresc poame de aur, rodesc, apoi cad
Pe iarbă culese de vânturi
În insull-grădine, ce tainice scad
Prin zări, ca-nflorite pământuri.
Lung geme gheţarul; să plece ar vrea
Spre marea de-a pururi senină.
Dar frigul îl leagă, şi-a Polului stea
Îi varsă o rece lumină.
Şi gerul trosneşte de dorul etern
fi soarelui ţară să vadă.
Năprasnic se zbate: din albul infern

Se rupe un pisc de zăpadă.
E slobod, şi drumul se-ntinde spre Sud!
E slobod pe sloboda mare!
Prin spumă de valuri, cu creştetul ud
Despică o nouă cărare…
Şi lasă Banchiza cu tristul ei Nord.
Îl smulge dorinţa păgână…
Şi tremură steaua, şi-al mării acord
O ultimă rugă îngână.
Departe, pe-o mare cu val de smarald.
Se-nalţă un sloi de ninsoare.
Fantastica navă în aerul cald
Descreşte sub raze de soare…
Vin pasări cu pene albastre alin.
Umbrind străvezia-l făptură.
Pe care de-acuma cu farmec deplin
Şi visul şi moartea, o fură.
Pe când peste Poluri o limpede stez
Cu raza ei tristă transpare.
Ursită de-a pururi pe ceruri să stea…
Şi pleacă gheţarii pe mare.
H
Valul-oglindă
Tremură stele;
Umbre, pe ele
Norii colindă.
Pacea-noptării
Rece se lasă.
Ca o mireasă
Sfântă a mării.
Profilul antic.
O luntre celtă
Şi» îndreaptă, zveltă.
Înspre Atlantic.
Mort doarme totul.
Singur pe mare

Stă-n nemişcate
Palid, pilotul.
Dar sub amarul
tipei ce creşte.
Se risipeşte
Galben, gheţarul.
ni
Se-nalţă soarele din mare
Nebiruit.
Gheţarii se aprind în zare.
Şi ard ca flăcări de serbare.
Spre răsărit.
Înalte valuri se destramă
Pe ţărm săpat.
Nieri, luaţi barda ce sfărâmă!
Vă puneţi coiful de aramă.
Înaripat!
Pe bărci cu cai sculptaţi în proră
Cabrând în vânt.
Noi vom porni prin auroră.
Când marea râde şi e soră
Cu orice-avânt.
În ritmul vâslei mânuite
De lopătari.
Visa-vom ape nesfârşite
Cu insule necucerite
De alţi barbari…
Şi să murim de-i scris: să fie
Legaţi de za.
Loviţi în crudă bătălie.
Ca să zburăm cu o Walkirie
În Walbala!

IV

Coboară în cascadă
Coline de cleştar.
Şi se ridică iar

Cu creasta de zăpadă.
Sus pânza! Să se-ndoaie
— 0 aripă în vânt –
Şi-al valului avânt
Cu spumă să ne ploaie!
Cârmaciu, barbar ca dorul
Ce crud ne muşcă-n piept.
Ne du pe ape drept…
Să ne uităm ogorul.
Pe veci să-nghită zarea
Pădurile de nea.
Căci visul nostru vrea
Să cucerească marea.
V
Lungi stoluri grăbite ţin calea spre Nord;
Trist ele ţipă.
Departe, amurgul azvârle-n fiord
fiur o clipă.
Pătate de umbră, dorm apele verzi.
Moarte pe mare.
Zadarnic te-ncaeri cu dorul, când pierzi
Ţărmul din zare.
De zile lăsat-am valul nomad
Lin să ne ducă –
Hzi de zăpada umbrită de brad.
Dor ne apucă;
Şi buciumul nostru şi-aruncă păgân
Glasul pe unde…
Doar ţipăt de păsări pe noapte stăpân.
Jalnic răspunde.
VI
Lăsând colibă şi părinţi.
Ţinând cuţitul între dinţi.
Cu dor de sânge-n ochi fierbinţi.
Vom înota departe.
Zărit-am, azi, străin catarg

Ce s-a oprit pe-al mării larg.
Căci vânturi nu-s, şi nu se sparg
Talazurile moarte.
Spre el ne-om duce câte doi
Cu valuri verzi pe umeri goi…
În juru-i se va naşte-un roi
De duşmănii cumplite.
Şi când s-aprinde-al lunii jar.
De pupa joasă de stejar
Ne-om agăţa, izvorând rar
Din ape potolite.
Tăcuţi, ne vom târî pe brânci.
Cum şerpii se lungesc pe stânci.
Şi-n clipa liniştii adânci.
Urlând, sări-vom gloată.
Va izbucni un scurt război:
Se vor lupta doi câte doi.
Ucişi vor fi străinii, apoi
Prăda-vom luntrea toată.
Din ea nu vreau nimic să-mi daţi.
H voastră fie! Răsturnaţi
Comori de-arginţi nenumăraţi.
Din lada punţii ude.
Răpi-voi doar o fată: ea
Să tremure de groaza mea.
Dar dornică să mi se dea
De teama mării crude.

VII

Femeie, lasă-mă! căci marea
Se zbate ca un cal ne-nfrânt.
Nechiază valul, şi chemarea
M-ajunge clocotind în vânt.
Alerg la ţărm.
— Domnind pe malul
Înalt şi drept, mă rup din stânci:
În braţe mi se frânge valul

Murmurător sub spume-adânci.
Mă lupt cu el, şi el cu mine:
Îl prind de coama tui de nea.
Îl fugăresc, dar iar revine
Nebiruit ca o reţea.
Zadarnic vreau la trântă dreaptă.
Ca să-l dobor: se scurge-n veci.
Şi pe la spate cum se-ndreaptă
Mă-nlănţuie cu lanţuri reci.
În văl de spume să mă culce
Învins mă dau, dar el tiptil
Se face mlădios, şi dulce
Mă leagănă ca pe-un copil.
Pe pieptu-mi gol, pe-obraz, pe gene
Mă mângâie cu mână de vis.
Simt unda cum îşi mişcă-alene
Pe-ntinse-oglinzi un cec deschis.
Ş-adorm în jocul legănării
Cum doarme-n porturi un catarg.
Ce-a cunoscut iubirea mării.
Şi pururi va porni spre larg.
Las noaptea soră să coboare
Pe ape şi pe fruntea mea…
Şi lângă mine ca o floare
Răsare limpede, o stea.

VIN

Pe ţărmul apei liniştite.
În vis mergând văzui, iubite.
Un om cu pleoapele lipite.
Senin şi rece ca un zeu.
Purta în păru-i flori marine.
Şi semăna atât cu tine
În cât strigai cu spaimă: Cine
fi omorât iubitul meu?
Dar marea spumegând pe stâncă.
Zvârli în liniştea adâncă

— O glasul ei răsună încă! –
Această vorbă numai: Eu.
Hpoi cu-aceeaşi nepăsare
Se potoli eterna mare.
Şi lângă tine-n înserare
Să plâng rămas-am numai eu.

IX

Căsuţele cetăţilor bretone.
Cu spate-adus şi şoapte guturale.
Ca babe-ngenunchiate la vecernii.
Se-nchină-n umbra naltei catedrale.
În zori de zi se împânzeşte marea…
Prin neguri zăbrelite de lumină.
Răsună rar, cu glasuri monotone.
Dulci clopote, blajine, în surdină.
Nevestele pescarilor ce pleacă.
Nu se bocesc, nu flutură batiste.
Simţind prelung cum se goleşte zarea
Dar li se umflă piepturile triste…
Şi în amurg, când neguri se îndeasă
Pe-ntinsul sur al mărilor bretone.
Mai stau, purtând copilul lor în braţe.
Ca pe vitralii şterse le Madone.

X

Departe, undeva, sunt porturi ce aşteaptă…
Pe mări, ca pasări albe corăbii se îndreaptă.
Pe ţărmuri, undeva, se-nalţă palmierii…
Se-naripează pânza în vântul primăverii.
La Poluri, undeva, gheţari sunt şi morene…
Ce vise cheamă zborul corsarelor carene?
Ning aur, undeva, pădurile mimozii…
În galbena-nnoptare mai stau visând matrozii.
Prin insuli, undeva, creole au ochi stranii…
Pe punte tot veghează sub lună căpitanii.
O, ţara, undeva, a basmelor arabe!…
Îmbătrânesc piloţii cătând în astrolabe.

Golcunda, undeva, Formoza, dorm sub stele…
E greu în inimi dorul, şi ancorele-s grele.
Răsare, undeva, Ophirul – ce departe…
Sunt morţi conquistadorii, galerele sunt sparte.
Fereastra ta deschisă e pe mare.
Visarea mea pe ape se deschide…
Iubito, al tău suflet e o floare
Ce în amurg petalele-şi închide.
Se strânge-ntreg la pieptu-mi: în grădină
La fel adoarme floarea pe tulpină.
Pe mare trec trei pasări mari şi ţipă…
În pene albe poartă fremăta re a
Furtunii prin catarge împânzite.
Cu vânt se umflă larga lor aripă.
Te du cu noi! Nădejdea mea îmi ţipă.
Şi Vis şi” Dor îmi strigă-n cor: Porneşte
Să fi părtaş ai cerului şi-al mării.
Te du cu noi! Spre ce ţinut himeric
Ce-a înflorit la graniţa uitării.
Spre ce ostrov de vise şi de brume.
Nu ştim, dat şterge? n ochii tăi o lume
Înţelenită-n lut şi-n întuneric.
Înaripează omeneasca râmă!
Intintinde-n vânturi pene de zăpadă!
Te du prin ţara norilor de spume.
Înalţă-te spre ultima Pleiadă…
Şi cupa ta trupească o sfărâmă
De ţărmul şters ai ultimului Thuie.
Pluteşte-n Larguri singur tu cu zborul.
De dragul lui şi-ai vântului din aripi!»
Pe ceruri pier frei umbre mari în noapte.
Iubito, lângă mine stai, şi marea
Îţi cântă-ncet, şi tace trist, şPn şoapte
Se plânge iar, şi tace iar, şi cântă.
Iubito, lângă mine-mi eşti străină.
Şi sufletu-mi pe ape se avântă.

Fereastra ta deschisă e pe mare...
— Iubite, lângă tine stau, şi marea
Ca ţie-mi cântă-ncet, şi-mi cântă iarăşi.
Dar o ascult ca pe un vechi tovarăş.
Zadarnic ţipă păsările zării.
În van mă strigă valul răzvrătirii.
Căci marea mea e cântecul iubirii.
Iubirea mea e melodia mării.

CUPRINSUL

Cuprinde înserarea 7
Amăgiri.
E ceasul când amurgul 11
Roata morii 13
Pe claie 15
Pescarul 17
Strune 21
Trei călări 23
Balada privighetoarei 25
Amurg 27
Clopot 28
Balada viselor 29
În preajma nopţii 31
Sonete... 33
Rodis 35
Drum de noapte 37
Sapientia 39
Spre gheţari 41
Trandafirul 43
În strană 45
Iubitei de departe 1 47
ÎI 49
Madonna mia 51
Vedenii 57
Naufragiatul 59
Dai” Nippon 61
Iazul 63

Thule 65
Artemis 67
Noapte pe stepă 71
Cântecele cazacului 77
I 79
ÎI 81
III 84
IV 86
Duşmanii 89
Turla 93
Într-o seară de răzvrătire 95
Într-o seară de resemnare 97
Palpită lămpi spre ziuă stingându-se 101
Casa amintirii.
Nu ştiu în care seară pe tainica atee 105
Casa amintirii 107
Nocturnă 111
În toamnă 119
J 121
ÎI 123
UI 125
IV 127
V 129
Ultima nox 131
Pag.
Templul meu… 139
Ca-ii poveste 143
La culesul viei 151
Izvorul amintirii se pierde ne-nceput 159
Cântecele mării.
Mi-ai cerut privind talazul 163
I 167
ÎI 171
III 173
IV 175
V 177

VI 179
VII 182
VIII 185
IX 187
X 169
Fereastra ta deschisă e pe mare 191
Poeziile din acest volum
au fost făurite în
1914 şi 1915
afară de
Casa amintirii, Nocturnă.
În toamnă, Ultima nox.
Templul meu şi prima
parte din *Ca-n poveste.*
scrise în 1909 şi 1910
Al. Cazaban: *De sufletul Nemţilor.* Preţul 1, 50.
Bacovia: *Plumb.* Versuri. Preţul 1, 50.
SUB PRESĂ:
Mefisto: *Sub Mască.* Versuri.
C. Banu: *Trăiască viaţa.*

PREȚUL 2 LEI